

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B.:**
- 1) Working notes should from part of your answer.
 - 2) Proper presentation and neatness is essential.
 - 3) Use of simple calculator is allowed.

1. A) Fill in the blanks (out of given options) (Any Ten) : (10)

- 1) Wages are _____ expense. (Operating / Non-Operating)
- 2) Reserve for doubtful debts _____ taxable income.
(increases / decreases)
- 3) The preparation of cash flow statement is governed by _____.
(AS-3 / AS- 10)
- 4) _____ is cash flow from investing activity.
(payment of dividend / receipt of dividend on investment)
- 5) Loss on sale of investment is _____ in operating activities.
(increase / decrease)
- 6) Stock is considered as _____ current asset. (quick / non quick)
- 7) Comparative statement is also known as _____ analysis.
(vertical / horizontal)
- 8) Current ratio indicates _____ financial position.
(short term / immediate)
- 9) A _____ dividend payout ratio indicates an efficient management.
(high / low)
- 10) The term gross working capital is investment in _____.
(current assets / fixed assets)
- 11) Loan given is a _____ activity. (Financing / Investing)
- 12) The revenue statement is also known as _____.
(Profit & Loss A/c / Balance Sheet)

1. B) State if the statements are TRUE or False (Any Ten) : (10)

- 1) Management has no control over internal control.
- 2) Internal auditor can be appointed by the management.
- 3) An error of commission will not affect the trial balance.
- 4) Verification does not protect against misuse of assets.
- 5) Concurrent audit is most popular and useful in the banks.
- 6) Systematic selection method of sampling is also known as random sampling.
- 7) Auditor can predict future profitability and prospects of the company.

- 8) The treatment of revenue expenditure as capital expenditure is an error of principle.
- 9) Entries selected for test checking must be representative of only one type of transaction.
- 10) Audit report is not a part of financial statements.
- 11) Stocktaking involves actual verification and counting.
- 12) Compensating error will affect the trial balance.

2. A) The cost sheet of Zeal Ltd. reveals the following information concerning the proportion of various elements of cost to the selling price. (15)

Materials: 50 % Labour: 20 % Overheads: 10 %

The following further information is available for 2019 :

- a) Production level to be maintained at 72,000 units per annum.
- b) Selling price will be ₹160 per unit.
- c) Raw materials are expected to remain in stores for an average 2 months before issue to production.
- d) Each unit of production will be in process for 1 month on an average.
- e) Finished goods to stay in warehouse for 3 months before being sold.
- f) Debtors will be allowed 2 months credit from date of sale.
- g) Credit allowed by suppliers from date of delivery is 1 months.
- h) Time lag for payment of wages is 15 days.
- i) Cash / bank balance to be maintained at ₹75,000
- j) Production and sale is even throughout the year.

Calculate the estimated working capital required for 2019.

2. B) The following information is extracted from the financial statements of Viru Ltd. as on 31st March 2016 & 2017 : (15)

Particulars	31 st March, 2016	31 st March, 2017
Stock	2,00,000	2,50,000
Debtors	80,000	80,000
Bills Receivables	40,000	41,000
Advances given (recoverable in cash)	10,000	---
Cash on hand	56,000	76,000
Creditors	90,000	70,000
Bills Payable	10,000	20,000
Bank Overdraft	4,000	10,000
9% debentures	12,00,000	16,00,000
Sales	12,00,000	16,00,000
Gross Profit	4,00,000	5,00,000

You are required to compute the following ratios for both years and comment on each :

- 1) Liquid Ratio
- 2) Stock Turnover Ratio
- 3) Debtors Turnover Ratio
- 4) Stock – Working Capital Ratio

OR

3. A) Convert the following Balance Sheet of Can Ltd. into Common size statement and give your comments : (15)

BALANCE SHEET			
Liabilities	₹	Assets	₹
Equity Share Capital	15,00,000	Cash & Bank balance	75,500
Preference Share Capital	7,50,000	Debtors	3,12,500
Reserves & Surplus	3,25,000	Bills Receivable	87,000
Creditors	1,25,000	Advances	1,13,000
Bills Payable	70,500	Inventory	7,23,000
Proposed Dividend	41,500	Other Current Assets	2,87,000
Other Current Liabilities	12,000	Fixed Assets	16,88,000
Bank overdraft	42,000		
Debentures	3,00,000		
Bank Loan	1,20,000		
Total	32,86,000	Total	32,86,000

OR

3. B) From the following Balance Sheets of Neeta Ltd. prepare cash flow statement for the year 2018 : (15)

Liabilities	2017	2018	Assets	2017	2018
Equity Share Capital	3,00,000	3,50,000	Goodwill	27,500	22,500
8% Preference Shares	2,00,000	1,50,000	Land & Building	1,50,000	1,25,000
General Reserve	10,000	20,000	Plant	2,70,500	3,20,150
Profit & Loss A/c	32,500	34,000	Debtors	34,100	39,400
Proposed Dividend	22,500	29,000	Stock	35,900	30,450
Creditors	12,000	10,250	Bills Receivable	30,100	30,100
Bills Payable	6,250	4,350	Cash in Hand	20,000	30,000
Prov. For Taxation	30,000	25,000	Cash at Bank	45,150	25,000
Total	6,13,250	6,22,600	Total	6,13,250	6,22,600

Additional Information :

- 1) Depreciation of ₹35,000 and ₹29,250 have been charged on Land & Building and Plant respectively in 2018.
- 2) An interim dividend of ₹19,000 has been paid in 2018.
- 3) Income tax ₹32,000 was paid during the year 2018.

4. A) What do you mean by Verification of assets? How would you verify the following assets? (15)

- 1) Accounts Payable
- 2) Cash balance
- 3) Plant & Machinery

OR

4. B) Define and explain various types of errors. Also distinguish them from frauds. (15)

5. A) What is the importance of Vouching? As an auditor how would you vouch rent received and interest paid? (15)

OR

5. B) Explain internal control and its advantages? Explain how it can assist the internal audit. (15)

6. A) 1) Briefly explain internal audit and its importance. (10)

2) Explain the importance of audit working papers. (10)

OR

6. B) 1) Short Notes (Any Two) : (10)

- a) Cash from investing activities.
- b) Working Capital Cycle.
- c) Solvency ratios.

2) Short Notes (Any Two) : (10)

- a) Secret Reserves.
- b) Test check.
- c) Teeming & Lading.

(सुधारित अभ्यासक्रम - नविन आकृतीबंध)

(मराठी रुपांतर)

(३ तास)

(एकूण गुण : १००)

- सूचना : १) कृती नोंदीचा तुमच्या उत्तरात समावेश करा.
२) योग्य सादरीकरण व नीटनेटकेपणा आवश्यक आहे.
३) साधे गणकयंत्र वापरण्यास परवानगी आहे.

१. अ) अचूक पर्याय निवडून प्रश्न उत्तरासह पुन्हा लिहा (कोणतेही दहा) : (१०)

- १) मजूरी हा _____ खर्च आहे. (कार्यवाहीन / अकार्यवाहीन)
- २) थकित कर्जाचा निधी करपात्र उत्पन्न _____. (वाढवतो / कमी करतो)
- ३) रोख प्रवाह पत्रक _____ नुसार बनवले जाते. (AS-३ / AS- १०)
- ४) _____ हा गुंतवणूक क्रियेवरील रोक प्रवाह आहे.
(लाभांश वाटप / गुंतवणूकीवरील लाभांश)
- ५) गुंतवणूक विक्रीवरील तोटा कार्यवाहीन क्रिया _____. (वाढवतो / कमी करतो)
- ६) मालसाठा हा _____ चालू मालमत्ता आहे. (तरल / अतरल)
- ७) तुलनात्मक पत्रकास _____ विश्लेषण ही म्हणतात. (उभे / आडवे)
- ८) चालू गुणोत्तर _____ आर्थिक परिस्थिती दर्शविते. (अल्प मुदत / तात्काळ)
- ९) _____ लाभांश वाटप गुणोत्तर कार्यक्षम व्यवस्थापन दर्शविते. (कमी / अधिक)
- १०) ढोबळ खेळते भांडवल _____ मधील गुंतवणूक आहे.
(स्थिर मालमत्ता / चालू मालमत्ता)
- ११) कर्ज देणे ही _____ क्रिया आहे. (आर्थिक / गुंतवणूक)
- १२) उत्पन्न पत्रकास _____ असेही म्हणतात. (नफा-तोटा खाते / ताळेबंद)

१. ब) खालील विधाने चूक की बरोबर ते सांगा (कोणतेही दहा) :

(१०)

- १) व्यवस्थापनाचे अंतर्गत नियंत्रणावर काही नियंत्रण नसते.
- २) व्यवस्थापन अंतर्गत लेखापरिक्षक नियुक्त करू शकते.
- ३) कारकुनी चुकांचा तेरीज-पत्रकावर परिणाम होत नाही.
- ४) सत्यापन मालमत्तेच्या गैरवापरापासून संरक्षण करत नाही.
- ५) समवर्ती लेखापरिक्षण हे बँकांमध्ये सर्वात लोकप्रिय व उपयुक्त आहे.
- ६) नमुन्याची पध्दतशीर निवड प्रकारास यादृच्छिक नमुना (Random Sampling) म्हणतात.
- ७) लेखापरिक्षक कंपनीच्या भविष्यातील नफा व संभावनेविषयी भाकित करू शकतो.
- ८) महसुली खर्च भांडवली खर्च म्हणून दाखवणे ही तत्त्वाची चुक आहे.
- ९) चाचणी तपासणी करता निवडलेले व्यवहार एकाच प्रकारचे प्रतिनिधीत्व करणारे असावेत.
- १०) लेखापरिक्षण अहवाल हा आर्थिक पत्रकांचा भाग नाही.

- ११) मालसाठा तपासणीमध्ये प्रत्यक्ष सत्यापन व गणना असते.
१२) भरपाई चुकांचा तेरीज पत्रकावर परिणाम होत नाही.

२. अ) झील लिमिटेडचे परिव्यय घटक (विक्रीच्या टक्केवारीत) खालीलप्रमाणे : (१५)

कच्चा माल: ५० % मजुरी: २० % उपरी परिव्यय: १० %

२०१९ ची अधिक माहिती खालीलप्रमाणे :

- अ) उत्पादन वार्षिक ७२,००० नग.
ब) विक्री मूल्य ₹१६० प्रति नग.
क) कच्चा मालसाठा २ महिन्यांचा असेल.
ड) प्रक्रिया कालावधी १ महिना असेल.
इ) तयार मालसाठा ३ महिन्यांचा असेल.
फ) ऋणकोंना २ महिन्यांची उधारी दिली जाईल.
ग) पुरवठादार १ महिन्यांची उधारी देतात.
ह) मजुरी १५ दिवसांच्या अंतराने दिली जाईल.
य) रोख / बँक शिल्लक ₹७५,००० असेल.
ज) उत्पादन व विक्री वर्षभर समसमान असेल.

२०१९ चे अंदाजित खेळते भांडवल काढा.

२. ब) खाली विरू लिमिटेडची आर्थिक माहिती ३१ मार्च, २०१६ आणि २०१७ करता दिली आहे : (१५)

तपशील	३१/०३/२०१६	३१/०३/२०१७
मालसाठा	२,००,०००	२,५०,०००
ऋणको	८०,०००	८०,०००
येणे हुंडया	४०,०००	४१,०००
अडवान्स दिला (रोखीत वसुली)	१०,०००	---
रोख	५६,०००	७६,०००
धनको	९०,०००	७०,०००
देणे हुंडया	१०,०००	२०,०००
बँक अधिकर्ष	४,०००	१०,०००
९% कर्ज रोखे	१२,००,०००	१६,००,०००
विक्री	१२,००,०००	१६,००,०००
ढोबळ नफा	४,००,०००	५,००,०००

दोन्ही वर्षाकरता खालील गुणोत्तर काढा व शेरा लिहा :

- १) तरल गुणोत्तर
२) मालसाठा उलाढाल गुणोत्तर
३) ऋणको उलाढाल गुणोत्तर
४) मालसाठा - खेळते भांडवल गुणोत्तर

किंवा

३. अ) कॅन लिमिटेडचा खालील ताळेबंदाचा सामान्य प्रारूपातील ताळेबंद बनवा व शेरे लिहा : (१५)

ताळेबंद

देयता	₹	मालमत्ता	₹
सामान्य भाग भांडवल	१५,००,०००	रोखे/ बँक शिल्लक	७५,५००
अग्रहक्क भाग भांडवल	७,५०,०००	ऋणको	३,१२,५००
निधी आणि अधिक्य	३,२५,०००	येणे हुंडया	८७,०००
धनको	१,२५,०००	अॅडवांस	१,१३,०००
देणे हुंडया	७०,५००	मालसाठा	७,२३,०००
प्रस्तावित लाभांश	४१,५००	अन्य चालू मालसाठा	२,८७,०००
अन्य चालू देय	१२,०००	स्थिर मालमत्ता	१६,८८,०००
बँक अधिकर्ष	४२,०००		
कर्ज रोखे	३,००,०००		
बँक कर्ज	१,२०,०००		
एकूण	३२,८६,०००	एकूण	३२,८६,०००

किंवा

३. ब) नीता लिमिटेड च्या खालील ताळेबंदांवरून २०१८ चा AS-३ नुसार रोख प्रवाह पत्रक बनवा : (१५)

देयता	२०१७	२०१८	मालमत्ता	२०१७	२०१८
सामान्य भाग भांडवल	३,००,०००	३,५०,०००	नावलौकिक	२७,५००	२२,५००
८% अग्रहक्क भाग भांडवल	२,००,०००	१,५०,०००	जमिन आणि इमारत	१,५०,०००	१,२५,०००
सामान्य निधी	१०,०००	२०,०००	संयंत्र	२,७०,५००	३,२०,१५०
नफा तोटा खाते	३२,५००	३४,०००	ऋणको	३४,१००	३९,४००
प्रास्तावित लाभांश	२२,५००	२९,०००	मालसाठा	३५,९००	३०,४५०
धनको	१२,०००	१०,२५०	येणे हुंडया	३०,१००	३०,१००
देणे हुंडया	६,२५०	४,३५०	रोख	२०,०००	३०,०००
आयकर तरतुद	३०,०००	२५,०००	बँक	४५,१५०	२५,०००
एकूण	६,१३,२५०	६,२२,६००	एकूण	६,१३,२५०	६,२२,६००

अधिक माहिती :

- २०१८ मध्ये जमिन व इमारत आणि संयंत्र यावर अनुक्रमे ₹३५,००० आणि ₹२९,२५० घसारा आहे.
- २०१८ मध्ये अंतरिम लाभांश ₹१९,००० वाटला.
- २०१८ मध्ये ₹३२,००० आयकर भरला.

